

Επαγγελματική ανάγκη με έφερε σε ένα οδικό ταξίδι από την Αθήνα, στον Προμαχώνα, στη διάσχιση της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας, της Μολδαβίας, της Ουκρανίας, έως τα σύνορα με τη Λευκορωσία και πίσω. Συμπιεσμένο σε έξι νύχτες και εξήμιση μέρες, απλωμένο πάνω σε πέντε χιλιάδες, σχεδόν κάθε είδους χιλιόμετρα, αποτύπωσε εικόνες, δημιούργησε ερωτήματα, ανακάλυψε κράτος που υπάρχει άνευ αναγνώρισεως από τη διεθνή κοινότητα και γέννησε συναισθήματα, σκέψεις. Ήταν Ταξίδι αληθινό.

Για τη Βουλγαρία

Η διέλευση των ΕλληνοΒουλγαρικών συνόρων απαιτεί ελάχιστο χρόνο και καμιά διαδικασία. Αμέσως μετά, αυτό που τραβά το βλέμμα είναι το καζίνο. Έχοντας το όνομα Fini
κ

αι μια αισθητική που, τουλάχιστον σε ότι αφορά την εξωτερική εμφάνιση, αγγίζει την αθλιότητα, αναμένει τον οβολό των απανταχού τζογαδόρων. Να υποθέσω ότι οι περισσότεροι προέρχονται από την αιωνία Ελλάδα, διότι δυσκολεύομαι να αντιληφθώ πως αυτός ο ναίσκος του τζόγου, στην νότια εσχατιά της Βουλγαρίας, εξυπηρετεί ημεδαπά πάθη. Στην αντίθετη φορά του δρόμου, από την Βουλγαρική ενδοχώρα προς τα σύνορα δηλαδή, εκείνο του προξενεί εντύπωση είναι οι αλλεπάλληλες διαφημιστικές πινακίδες, μεγάλα, ξεβαμμένα πια, πολύχρωμα πανώ που πληροφορούν τον ταξιδιώτη σε πόσο χρόνο θα βρεθεί στις πύλες του
Finix

. Όχι σε πόση απόσταση, εκφρασμένη σε χιλιόμετρα, αλλά σε πόσο χρόνο, διατυπωμένο σε λεπτά της ώρας, κάτι μάλλον πιο προσβάσιμο στη συνείδηση του παίκτη. Αν αυτή η πληροφορία, έρχεται σε σύγκρουση με την προηγούμενη θεωρία, εκείνη που ισχυρίζεται ότι το καζίνο συντηρείται παρά τοις Έλλησι, η ερμηνεία που χωρά είναι, ότι οι συμπατριώτες μας επισκέπτονται συχνότατα την ενδοχώρα. Δεν είναι τυχαίο ότι σε βάθος εκατό

χιλιομέτρων συνυπάρχουν μαζί με τις ντόπιες επιγραφές και οι Ελληνικές. Πραγματοποιούν τα ψώνια τους μαζί με άλλες εμπορικές δραστηριότητες και στο γυρισμό προσφέρουν τον οβολό τους εισπράτοντας τη συγκίνηση του παίκτη. Η χαρά του κέρδους, το άλγος της απώλειας. Το περιβάλλον του τζογαδόρου.

Στον αιώνα μας, απ' ότι φαίνεται, είναι και ο τζόγος που έρχεται να σβήσει ένα βαρύ παρελθόν σοβαρής αντιπαλότητας ανάμεσα στους δυό λαούς, που μπορεί να ξεκίνησε από τον Βασίλειο τον Βουλγαροκτόνο, να συνεχίστηκε με τους Κομιτατζήδες και να ολοκληρώθηκε με το εθνικιστικό εφεύρημα – ύβρη: «Εαμβουργάροι».

Κατά τα υπόλοιπα η διαδρομή από τα σύνορα μέχρι τη Σόφια αποκαλύπτει τους παραποτάμους του Στρυμώνα που φιλοξενούν rafters, πολυάριθμους πραγματευτές, στις παρυφές του δρόμου που πουλούν, εδώδιμα, είδη ένδυσης, υπόδυσης και άλλα αγαθά. Φιλοξενεί και υπαίθρια παζάρια αυτοκινήτων. Αποφεύγω τη λέξη «μάντρες», ως βαθειά κακόχη. Εκατοντάδες μεταχειρισμένα αυτοκίνητα σε ένα κάπως άναρχα, για τα δυτικά πρότυπα, στημένο χώρο δείχνουν να έχουν ζωή και μέλλον.

Η είσοδος στην πρωτεύουσα ήταν προβληματική, τουλάχιστον αυτή που προτιμήσαμε ή καλύτερα αυτή που επέλεξε ο ηλεκτρονικός πλοηγός για μας. Στα περίχωρα δεσπόζουν οι μεγάλες ακαλαίσθητες πολυκατοικίες. Να υποθέσω βέβαια ότι όταν κατασκευάστηκαν και διατέθηκαν, σε όσους στελέχωσαν τις βιομηχανίες, θα έλυσαν σημαντικά οικιστικά προβλήματα, ενώ όσοι διέμεναν σε αυτές θα θεωρούνταν τυχεροί. Έπειτα από σχετικά μακρές ουρές στενών δρόμων, το κέντρο της πόλης ανοίγεται μπροστά μας με φαρδείς λεωφόρους, επιβλητικά κτίρια.

